

Historische canon Korps Commandotroepen

Task Force Viper (Afghanistan), 2006-2007

First-in. De commando's bezigen deze term doorgaans met trots. Omdat ze vaak als eersten van de Nederlandse krijgsmacht ergens naar toe gaan. Hoe gevaarlijk een gebied ook is.

Zo waren de commando's de eerste Nederlandse militairen die in de Zuid-Afghaanse provincie Uruzgan 'buiten de poort' gingen, ver voor het actief worden van de reguliere *Task Force Uruzgan* (TFU) die daar vier jaar zou opereren (2006-2010). Dat gebeurde in het voorjaar van 2006. De commandotroepen waren als verkenningsselement onderdeel van de nationale

Deployment Task Force (DTF), een speciaal contingent dat het ontplooiën in Uruzgan als opdracht had. De DTF bouwde de kampen, bracht de benodigde spullen er naartoe, en zette de commando's in om alvast de eerste gebiedsverkenningen uit te voeren. Dit in samenwerking met Amerikaanse en Australische *Special Forces*.

Uruzgan was oorlogsgebied. Het optreden van de *International Security Assistance Force* (ISAF) om de Afghaanse regering te helpen de provincie te pacificeren, stuitte op weerstand. Het gewapende conflict tussen de coalitietroepen en antiregeringsgroeperingen was ook nog eens op complexe wijze verweven met een tribale oorlog en met oude vetes over schaarse landbouwgronden en water. Door corruptie en despotisme van krijgsheren (onder wie de voormalige provinciegouverneur) was een goede voedingsbodem ontstaan voor georganiseerd verzet. De Taliban kregen zodoende rond 2005-2006 in Zuid-Afghanistan weer een voet tussen de deur.

Toen de Nederlands-Australische TFU vanaf augustus 2006 in Uruzgan operationeel werd, gingen de commando's optreden als de stoottroepen van de *Task Force*. De *Special Forces Task Group Viper* (Adder) van circa 35 *operators* had de rol van vijandversturende verkenningsseenheid en 'brandweer': overal waar kleine brandhaarden ontstonden of de vijandelijke activiteit toenam, gingen de commandotroepen poolshoogte nemen en optreden. Vanaf eind 2006 waren in de eenheid overigens ook ploegen mariniers opgenomen.

Taakgroep Viper was als een temperatuurmeter in het vijandelijke badwater van de provincie Uruzgan. Het detachement bewoog zich aan de randen van de door de TFU gedomineerde gebieden rond de stadjes Tarin Kowt en Deh Rawod, invloedssferen die in coalitiejargon *Afghan Development Zones* werden genoemd. Bij een aanval van de opstandelingen op het district Chora in het voorjaar van 2007 speelden de commando's en mariniers van Viper een cruciale rol. Zij leverden in de 'Slag om Chora' een belangrijk aandeel in de Nederlandse tactische overwinning met een aanval op de vijandelijke flank bij de zogenoemde Baluchi-pas.

De commando's en mariniers van Viper hadden tot eind 2007 veel gevechtscontacten. Daarbij doodden ze veel tegenstanders, zonder zelf verliezen te lijden. Het hoge geweldsgehalte was te wijten aan het feit dat het initiatief in deze periode van de Uruzgan-missie voornamelijk bij de vijand lag. Pas begin 2008 kregen de TFU en

de Amerikanen de zaak weer onder controle, en hadden de coalitietroepen weer enige mate van dominantie over de belangrijkste bevolkingscentra. De commando's en mariniers van Viper waren toen al uit Uruzgan teruggetrokken.

Het optreden onder oorlogsomstandigheden in Uruzgan leidde tot het toekennen van enkele dapperheidsonderscheidingen aan commando's. De hoogste onderscheiding was voor kapitein M.J. (Marco) Kroon, die in 2009 de Militaire Willems-Orde der 4^e klasse kreeg voor zijn moedig optreden in het voorjaar en de zomer van 2006 bij het eerste Viper-contingent. Kroon was pelotonscommandant. De Militaire Willems-Orde was op dat moment sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw niet meer toegekend.

Tot op heden zijn tevens twee commando-officieren voor hun optreden in Uruzgan gedecoreerd met de dapperheidsonderscheiding de Bronzen Leeuw, kregen vier commando's het Bronzen Kruis en ontvingen vijf het Kruis van Verdienste. Daarnaast kreeg 108 Commandotroepencompagnie een bijzondere onderscheiding. Luitenant-generaal Bertholee overhandigde op 15 december 2009 een Bronzen Schild aan de eenheid.